Ohlédnutí za čtvrtstoletím *Letní filosofické školy* (LFŠ)

Letošní LFŠ proběne již po 25. – slaví své těžko uvěřitelné jubileum. Vždyť čtvrtstoletí není z hlediska stále prudšího, až překotného vývoje lidského rodu jen nějakým krátkým, málo významným úsekem. Latinské *iubilum* vyjadřuje jásání, přičemž pro mě osobně je nejsilnějším popudem k radosti skutečnost, že nejde jen o jásot nad minulostí, nýbrž také nadějné otvírání tvůrčí budoucnosti. Naše původní impulzy se v rukou nové generace nejen udržují, ale zřejmě také obohacují, mimo jiné proto, že přináší stále nové plody naše ústřední inspirace, totiž víra, že je třeba novými způsoby přispívat k výchově a duchovnímu rozvoji osobností, v nichž se budou snoubit tři vlastnosti, jež se sice jednotlivě u řady lidí vyskytují, jejichž společné nasazení je však velmi vzácné: vzdělanost, nezištnost a statečnost. Jde vlastně o prohloubené vyjádření masarykovského „nebát se a nekrást".

S úctou a vděčností je třeba připomenout starší i novější zdroje podobného usilování. Z hlubin minulého století jde o ohlas habáňovských Akademických týdnů, z bližší historie o impulzy bytových seminářů, jakož i Ekumenického semináře v Jirchářích. Významnou roli sehrávají též uherskobrodská Komeniologická kolokvia, v rámci olomoucké Univerzity pak nejen převratné a vydatné Olomoucké filosofické týdny (Hebdomades philosophicae Olomucenses), ale též méně známé úsilí takzvané Rotundy, hledající napříč fakultami staronový smysl ideje univerzity.

Náměty jednotlivých sázavských ročníků LFŠ odpovídaly rychlému sledu kulturních a civilizačních domácích i světových vln, nejen pokud jde o mezináboženský a mezikulturní dialog, ale také prudký rozvoj exaktních věd, ekonomiky a umění. Tomu také odpovídal výběr přednášejících – od matematika Petra Vopěnky, přes filosofujícího biologa Zdeňka Neubauera až k malíři Radoslavu Kutrovi. Ze zahraničních účastníků je třeba připomenout alespoň teologa Norberta Greinachera ze SRN, jakož i ruského fyzika Rema G. Barantseva. Světoznámý teolog Hans Küng o LFŠ v Sázavě napsal: „Časem budeme s to budovat síť institucí, jež se chtějí zasazovat o světový étos – a že při tom bude i vaše nadace, je pro mě samozřejmostí."

K pronikavější charakterizaci LFŠ mohou snad přispět též formulace, jež se nacházejí v mé předmluvě k výroční zprávě naší nadace (NSÉ) k roku 2009: „Za patrona další LFŠ jsme zvolili velikého myslitele z přelomu mezi starověkem a středověkem, mezi „pohanstvím“ a křesťanstvím, posledního scholarchu platónské Akademie, posledního velkého novoplatonika Prokla. Též on stál na světodějném přelomu, a i když mnohé zřejmě tušil, ukazovaly se dějiny vždy znovu jako bytostně otevřené, jako tajemství, kterému se musíme učit rozumět vždy znovu a znovu: Právě toto považujeme za své nezastupitelné poslání.“

Sázavská etapa LFŠ budovala na přesvědčení, že bez přispění Božího ducha je všechno lidské úsilí marné (*sine tuo numine nihil est in homine innoxium*).

Nová etapa se bude musit vyrovnat i s tímto krédem po svém. Jak obtížné to bude, ukáže zřejmě i tato naše letošní jubilejní LFŠ.

AD MULTOS ANNOS!

Karel Floss
zakladatel LFŠ

„Zvláštní prostor patří takzvaným novým *areopagům*, jako je «nádvoří národů», kde věřící a nevěřící mohou vést dialog o zásadních tématech etiky, umění a vědy a při hledání transcedence. Také toto je cesta pokoje pro náš raněný svět.“

Papež František, *Evangelii gaudium*, par. 257.